

Külli nimetlere karşı; "külli bir niyet" ve "hadsiz bir itikat" ile nasıl mukabele edilebilir?

İnsanın iradesi cüzi olduğundan, kendisine teveccüh eden hadsiz nimetlerin tamamına bir anda ve birlikte şükredemez. Onları tek tek sayması da mümkün değildir. Bu umumi şükrü ancak külli bir niyet ile yerine getirmeye çalışabilir.

Dersin devamında buna çok güzel misaller verilmiştir. Bunları nakletmekle ve manalarını vermekle iktifa edeceğiz:

“Mahlukatının sayısınca, razı olduğun ameller sayısınca, arşın ziynetleri sayısınca, kelimelerinin mürekkebi adedince seni hamd ile tesbih ederiz. Bütün enbiyanın, evliyanın ve meleklerin tesbihatları sayısınca seni noksan sıfatlardan tenzih ederiz.”

“Bütün mahlûkatının bütün tesbihatlarıyla ve bütün masnuatının lisanlarıyla seni tesbih ederiz (kusur ve noksanlıklardan tenzih ederiz.)”

“Allah’ım! Kâinatın zerrelere ve o zerrelere mürekkebâtı adedince Muhammed’e (asm.) rahmet eyle.”